

Je therapie VCD: bortezomib (Velcade®) 2x/week - cyclofosfamide (Endoxan®) - dexamethason (hemato)

DEZE BIJLAGE HOORT BIJ DE GIDS 'JE ONCOLOGISCHE BEHANDELING MET TABLETTEN OF CAPSULES'.

WAT IS DE SAMENSTELLING VAN DEZE THERAPIE?

De therapie bestaat uit drie celremmende geneesmiddelen, namelijk bortezomib (doelgerichte therapie) en cyclofosfamide (cytostaticum), gecombineerd met dexamethason (corticosteroïde).

Daarnaast kunnen er nog enkele andere geneesmiddelen voorgeschreven worden. Die dienen ter ondersteuning van de behandeling, bijvoorbeeld om de bijwerkingen te beperken.

Hoe werkt de medicatie?

Bortezomib verstoort de eiwitafbraak in de cel, waardoor de kankercellen onvoldoende bouwstenen krijgen om te overleven.

Cyclofosfamide verhindert de celdeling.

Dexamethason voorkomt nevenwerkingen. Daarnaast heeft het ook een invloed op de kankercellen.

HOE VERLOOPT DE THERAPIE?

- Je komt naar het oncologisch dagziekenhuis voor een bloedafname, een klinisch onderzoek en een voorraad capsules. Je neemt de capsules dan thuis in.
- Het onderstaande schema geeft een overzicht van het verloop van één cyclus van de therapie. **Eén cyclus duurt 3 weken (21 dagen) en omvat 5 opnames voor therapie.** De volgende cyclus start pas als je bloedsuitslagen en je algemene toestand dit toelaten.
- **Bortezomib (Velcade®)** wordt **tweemaal per week** toegediend tijdens de eerste 2 weken.
- **Cyclofosfamide (Endoxan®)** wordt **wekelijks** toegediend gedurende **3 weken**.
- **Dexamethason** wordt **viermaal per week** ingenomen in de eerste 2 weken.
- Dexamethason bestaat in verschillende dosissen. Je arts of verpleegkundige vertelt je welke dosis je dagelijks moet nemen. Afhankelijk van de ernst van de nevenwerkingen die je ondervindt, is een dosisverlaging mogelijk.

	Dag															Wijze van toediening
	1	2	3	4	5	6-7	8	9	10	11	12	13-14	15	16-21		
Bortezomib (Velcade®)	•			•				•			•					Onderhuidse inspuiting
Cyclofosfamide (Endoxan®)	•							•						•		Infuus over 30 minuten
Dexamethason ..... mg 1x per dag 	•	•		•	•			•	•		•	•				

Inname en toediening

- Bortezomib wordt via een **onderhuidse inspuiting** toegediend **op dag 1, 4, 8 en dag 11**.
- Bortezomib wordt afwisselend in de buik en de bovenbenen toegediend.
- Dexamethason wordt **op de dag van en de dag na de toediening van bortezomib** ingenomen.
- Dexamethason wordt **'s morgens bij de maaltijd** ingenomen.

Wat als?

Als je een dosis **dexamethason** bent vergeten, kan je **de vergeten dosis de volgende dag inhalen**.

ONDERSTEUNENDE MEDICATIE

Aciclovir (Zovirax®) neem je tweemaal per dag. Die medicatie beschermt je tegen virale infecties, zoals gordelroos (zona). De dosis is afhankelijk van je nierfunctie.

Ondansetron (Zofran®) neem je 's morgens en 's avonds op de dag van de toediening van cyclofosfamide. Die medicatie beschermt je tegen misselijkheid.

Algemene richtlijnen rond de inname, bewaring en manipulatie en wat je het best doet als zich bepaalde situaties voordoen, kan je vinden in de gids 'je oncologische behandeling met tabletten of capsules'.

WAAR WORDT DE THERAPIE TOEGEDIEND?

De behandeling kan in het oncologisch dagziekenhuis gebeuren. Overnachting is dan niet nodig.

AANDACHTSPUNTEN BIJ BORTEZOMIB - CYCLOFOSFAMIDE EN DEXAMETHASON

- Bortezomib kan de **zenuwen** in je handen, voeten, armen en benen beschadigen. Die nevenwerking kan tijdens tot enkele weken na de behandeling met bortezomib optreden. Als je **klachten** ervaart zoals dofheid, branderigheid, tintelingen, prikkelingen of een verstoorde koud-warmtegevoel, bespreek dat dan zeker met je behandelende arts of verpleegkundige.
- De inname van **corticosteroiden** (namelijk dexamethason) kan bijwerkingen veroorzaken zoals maaglast, slaapmoeilijkheden, stemmingswisselingen en verhoogde eetlust. Toch is het belangrijk dat je die medicatie inneemt zoals het staat aangegeven of werd uitgelegd. De medicatie is immers belangrijk voor je behandeling. Bespreek deze klachten met je zorgverleners.
- Cyclofosfamide kan klachten geven die lijken op een blaasontsteking. Het is aan te raden voldoende te drinken (1,5 tot 2 liter per dag), zodat alle schadelijke stoffen kunnen worden uitgeplast.

NEVENWERKINGEN VOORKOMEN (zie brochure)

Bescherm jezelf tegen een aantal nevenwerkingen door:

Infecties voorkomen

Mondhygiëne en mondspoeling

Huidverzorging

Wondjes voorkomen

Rust en beweging

Voorgeschreven medicatie innemen

Voldoende drinken

Bij jouw behandeling zijn ook de volgende adviezen belangrijk om nevenwerkingen te voorkomen:

~~Bloeddruk meten~~

~~Hand- en voetverzorging~~

~~Nagelbescherming~~

NEVENWERKINGEN OPVOLGEN

Volg je klachten goed op, meld en bespreek ze tijdig met je zorgverleners. Op die manier kunnen we je zo goed mogelijk ondersteunen. Je kan je klachten opvolgen aan de hand van een papieren of elektronisch dagboek. Je leest er meer over in 'Je gids bij een oncologische behandeling met capsules of tabletten'.

MOGELIJKE NEVENWERKINGEN AANPAKKEN (zie brochure)

Bij jouw behandeling kunnen zich de volgende nevenwerkingen of klachten voordoen:

- Buikloop of diarree
- Huidveranderingen zoals:
  - Droge huid, schilfering, jeuk, huiduitslag
  - ~~Huiduitslag in de vorm van puistjes~~
  - ~~Huidveranderingen aan de handpalmen en voetzolen~~
- Misselijkheid en braken
- Smaak- en reukveranderingen
- Mondslijmvliesontsteking (aften)
- Ongewone vermoeidheid
- Gevoelens van angst, boosheid en verdriet
- Invloed op de seksualiteit
- Een verminderd aantal witte bloedcellen
- Een verminderd aantal rode bloedcellen
- Een verminderd aantal bloedplaatjes
- Haarveranderingen
- ~~Nagelveranderingen~~
- Verstopping
- ~~Verhoogde bloeddruk~~
- Tintelingen en voos gevoel
- ~~Spier- en gewrichtspijn~~

